

R | O | K | | D | U | B | U

LESU ZDAR

MĚSÍČNÍK PRACOVNÍKŮ LESŮ ČESKÉ REPUBLIKY A PŘÍZNIVCŮ LESA • BŘEZEN 2001

**Sociální politika
podniku a motivace
zaměstnanců**

**Sazenice podle
nové normy**

**Lesník,
který musí vědět,
co chce**

Natura 2000

**Lesní doprava
koňmi - II**

- 3 Sociální politika podniku a motivace zaměstnanců
- 5 Sazenice podle nové normy
- 7 Lesník, který musí vědět, co chce
- 10 Natura 2000
- 11 Spolupráce LČR, s. p., s Českým svazem ochránců přírody úspěšně pokračuje
- 12 Spolupráce LČR, s. p., se členy Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina v roce 2001
- 13 Lesní doprava kořimi - II
- 14 Společenská rubrika
- 15 Lesnický ples v Hradci Králové již popáté
Oznámení
Nové knihy

Fotografie na obálce:

1. strana: Genová základna dubu na LS Vodňany, k článku na str. 7

2. strana: Ilustrační foto - Rozloučení se zimou

Poslední strana: Dub letní s habrovou výplní

Foto: Archiv redakce

LESU ZDAR

Měsíčník pracovníků Lesů České republiky, s.p.

Adresa redakce:

LČR, s.p., Přemyslova 1106

501 68 Hradec Králové 8

tel.: 049/5860276, 5260325-30

fax: 049/5262391

e-mail: rezac@lesy-cr.cz

Vydává:

LČR, s.p., Přemyslova 1106, Hradec Králové 8

Redakční rada:

Předseda: Ing. Jan Duha,

Členové: Ota Buršík, Ing. Jaromír Latner, CSc.,

Ing. Václav Lidický, Ing. Lubomír Dědek,

Aleš Mrkvica, Ing. Pavel Štáry,

Ing. Josef Hruška, Dr. Ing. Vladimír Dolejský

a Jiří Junek

Odpovědný redaktor: Ing. Jan Řezáč

Grafická úprava: CREATIVE DIRECTION

(Podepsané články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko vydavatele).

Tiskne:

Bartošova tiskárna, s. r. o., Hradec Králové,

Kalendova 688. Přetisk povolen.

(Uzávěrka příštího čísla 15. 3. 2001).

Rg1-1994

Sociální politika podniku a motivace pracovníků

Sociální politika našeho podniku se vyvíjí od roku 1992, kdy začalo postupné přebírání závazků podnikových kolektivních smluv v procesu transformace jednotlivých podniků státních lesů. V letech 1992 – 1994 bylo hlavním úkolem vytvořit vlastní program podnikové sociální politiky, jenž by byl schopný reagovat na změnu podmínek odvětví, ekonomiky, struktury zaměstnanosti. Současně musely být respektovány tyto skutečnosti – platná vyhláška o FKSP pro státní podniky, existence poměrně funkční stabilizované odborové organizační struktury, zákon o mzdě a další související předpisy. Postupně se diferencovaly jednotlivé části sociální politiky, tj. sociální fond, bytová politika, závazky deklarované v kolektivní smlouvě atd.

LS Rounov n. D., Železné hory, seminář ČLS a LČR o přírodě blízkém hospodaření v lesích

Zaměstnanecké výhody

Nevýhodou automatického převzetí některých zaměstnaneckých výhod byl fakt, že větší na zaměstnanců je dodnes považuje za samozřejmost a nepřipouští si možnost, že by nemusely existovat. Zde se otvírá široké pole působnosti v rámci příslušné osvěty vůči všem zaměstnancům. Pro názornost uvádíme v tabulce v současné době poskytované výhody s tím, že část z nich je možné kvantifikovat. U některých lze diskutovat o tom, zda je lze považovat za

zaměstnaneckou výhodu v pojetí spíše sociálního charakteru, s nímž jsou mnohdy tyto výhody spojovány. V tabulce není rozlišeno, ze kterého zdroje je výhoda poskytována (FKSP, mzdy, provozní prostředky, atd.). Jednotlivé položky, započítatelné do běžného měsíčního příjmu, zvyšují jeho reálnou hodnotu až o 2000 Kč měsíčně. K 1. 1. 2001 byly zrušeny dvě formy uplatňované od roku 1993 a 1996 - odměna, určená k zakoupení palivového dříví, a penzijní programy z FKSP. Vzhledem k tomu, že odměna na palivové dříví byla vyplácena z mezd,

její podíl na příjmu zaměstnance bude zachován v rámci meziročního celkového příjmu. Výhody byly nahrazeny novými zaměstnaneckými benefity: a) poskytováním příspěvků v systému penzijního připojištění, b) pojištění za škody způsobené zaměstnancem při výkonu povolání. Po vyhodnocení všech dostupných podkladů, včetně dosavadního zapojení našich zaměstnanců v jednotlivých penzijních fondech, byla aktivita zaměstnavatele směřována do penzijních fondů – KB, VOPF, Spořitelního, Českomoravského a ING fondu.

Tabulka: přehled zaměstnaneckých výhod

Poř. číslo	Druh	Období zavedení	Rozsah (počet zaměstnanců)	Rozsah (hodnota v tis. Kč/rok)	Poznámka
1	Penzijní programy	1996	1000	1544	návrh včetně S, Z - odvody
2	Kapitál. Živ. pojištění	1996	15	280	-
3	Odměna - palivo	1992	plošně	11 576	mzdy + odvody
4	Příplatky - strava	1992	plošně	5563	-
5	Služební auto pro soukromé účely	1995	3	-	-
6	Další dovolená	1995	plošně	10 752	-
7	Půjčky FKSP	1992	-	5500	-
8	Půjčky z provozních prostředků	1995	-	600	-
9	Příspěvek na dopravu	1996	-	509	individuálně
10	Služební byty (sleva)	1999	-	-66%	individuálně
11	Stejnokroje	1992	2400	9000	-
12	Prostředky na OÚ FKSP	1993	plošně	3000/zam.	-
13	Mobilní telefony	1999	1250	-	-
14	Péče o dítě - osamělí	1994	60	135	-
15	Úhrada očkování	1995	200	80	-
16	Jubilea – odstřely	1992	120	2400	-
17	Odměny životní, prac. jubilea	1992	-	1000	-
18	Slevy – zvěřina, rekreace, atd.	1993	-	2000	-
19	Příspěvky – dovolená, vánoce	1993	plošně	46 980	mzdy + odvody

Motivační program

Poskytování zaměstnaneckých výhod v rámci podnikové sociální politiky je složkou motivačního programu, jehož součástí tvoří i systém odměňování, vzdělávání atd. Všechny tyto prvky tvoří stimuly, které mají motivovat pracovníky k lepším výkonům a uspokojovat jejich potřeby. Bohužel ne všichni si uvědomují, že tyto formy motivace, především v oblasti sociální politiky, slouží jim. Většinou je považují za samozřejmost a nenutí je podávat dostatečný pracovní výkon. V tomto případě je těžké zaměstnance dále motivovat ke zlepšení a zvyšování pracovní výkonu. Aby si zaměstnanci tuto skutečnost uvědomili, je nutné je o těchto „zásadách“ poskytování sociálních výhod informovat. Jednoznačně jedním z důležitých faktorů, který pomůže zlepšit účinek motivačního programu a jehož se sami zaměstnanci dožadují, je komunikace. Ta se týká především získávání informací o cílech a činnostech podniku, o činnosti jednotlivých organizačních jednotek, odborů a spolupracovníků. Informovanost umožní zaměstnancům uvědomit si, že to, co se vytváří, je směřováno k určitému cíli. Získávají možnost ztotožnit se se záměry a strategií podniku. Pokud tomu tak není, pracují bez motivace, setrvačně. Důležitým prostředníkem v této komunikaci je přímý nadřízený (vedoucí pracovník).

Role vedoucího pracovníka

Úlohou vedoucího pracovníka je vytyčit jasné cíle a zajistit, aby je lidé přijali za své a s plným nasazením je realizovali. Jeho úlohou je své podřízené motivovat k pracovnímu výkonu. Na vedoucích pracovnících záleží, jaké bude celkové podnikové klima, jaký budou zaměstnanci podávat výkon, jaké budou mít podmínky pro výkon své práce, zda budou mít vytvořen prostor pro svou vlastní iniciativu a nebudou mít obavu vyjádřit své názory. Ale při motivaci podřízených se nadřízený nesmí soustředit pouze na jeden ze stimulů, a to mzdu. Je zde potřeba využít i dalších motivačních prostředků, např. hodnocení pracovního výkonu, možnosti dalšího vzdělávání, sociálních výhod, poskytování informací atd. Podstatné je, aby se s cíli a strategií podniku, i s jednotlivými pravidly stimulace zaměstnanců, ztotožnili vedoucí pracovníci a byli schopni obhajovat je před svými podřízenými. K tomuto je možné využít porad, neformálních setkání atd. Zaměstnanci nesmějí ovšem vážnost porad a jiných setkání znevažovat jako málo nutné a nepotřebné. Musí být cítit snahu o komunikaci mezi zúčastněnými a nesmí se jednat pouze o monolog jedné strany. Je nutné brát na vědomí připomínky, návrhy zaměstnanců k jednotlivým činnostem – nechat je vyjádřit svůj názor. I oni potřebují vědět, že přispěli svojí částí ke tvorbě nového podnikového klimatu.

Mzda

Kdy je mzda účinná a důležitá: Zaměstnanci musí mít vědomí závislosti mzdy na pracovním úsilí (hodnocení pracovního výkonu – plnění úkolů souvisí s výší mzdy, zaměstnanec musí být upozorněn na chyby, má mít možnost nápravy). Proto je nutné hodnotit pracovní výkon zaměstnance - upozorňovat na nedostatky, pochválit za dobrý výkon. Je nutné, aby si zaměstnanci uvědomili, že pokud nebudou odvádět kvalitní výkony, mohou být „postizení“. Měli by si uvědomit, že každý zaměstnanec je nahraditelný. Pokud v někom přetrvává pocit jistoty, že je jeho pozice neotřesitelná i když bude odvádět průměrný nebo podprůměrný výkon, působí tento postoj antimotivačně na ostatní, kteří podávají dobré výkony. Pro ně je přirozenou vlastností i loajalita k firmě. Považují za důležitou především komunikaci a průběžné získávání informací, které jsou nutné k jejich činnosti a dalšímu vzdělávání.

Co lidé potřebují

Důležitá je i skutečnost umožňovat zaměstnancům další vzdělávání, rozšiřování jejich schopností, aby mohli pružně reagovat na změny, byli adaptabilní k novým změnám a potřebám. Výkon zaměstnance závisí na jeho pracovních schopnostech, znalostech i na pracovním prostředí. Pouze člověka, který má určité pracovní schopnosti a znalosti, můžeme motivovat. Motivovat může vedoucí pracovník jen na základě toho, co lidé potřebují, co je uvádí do pohybu, jaké zájmy chtějí v práci realizovat (často si je ani plně neuvědomují). Umění vedoucího je spojit zájmy jeho spolupracovníků se strategií podniku tak, aby při dosahování pracovních cílů současně dosahovali vysokého osobního uspokojení.

Lidé v podniku jsou velice různí a jejich potřeby se výrazně liší (jiné potřeby má padesátiletý inženýr, jiné dvacetiletá sekretářka, jiné uklízečka).

Co jednoho motivuje k výkonu, jiného nechává lhostejným. Je proto nutné znát potřeby pracovníků a motivovat je podle individuálního spektra, nelze vypracovat jediný motivační program. Motivační programy musí být vypracovány pro důležité skupiny pracovníků v podniku. Musíme si uvědomit, že lidé tráví v podniku nejčennější čas svého života. Jen výjimečně za to očekávají pouze peníze. Chtějí více a zejména ti kvalitní, na nichž podnik „stojí“, mají tyto potřeby:

Cítit se smysluplně – lidé potřebují cítit, že se věnují něčemu, co má smysl. Chtějí svou činností přispívat k něčemu významnému. *Uspokojení této potřeby: vedoucí pracovník seznamuje spolupracovníky s cíli podniku, vede je ke spolupráci, projevuje vážnost a úctu k jejich práci a k nim osobně, sám vedoucí řídí jednotku (odbor) tak, aby na něho mohli být hrdí.*

Cítit se volně – lidé potřebují mít určitou oblast, kde rozhodují sami, kladou si cíle a dosahují jich, nemají rádi nad sebou podrobnou kontrolu a různé projevy nedůvěry. *Uspokojení této potřeby: vedoucí deleguje podřízeným pravomoc a odpovědnost, kontroluje je podle výsledků, projevuje jim důvěru, dává jim prostor pro vlastní iniciativu, jejich projevy pozitivně přijímá.*

Cítit se vítězi – každý člověk potřebuje trochu uznání a chvály a alespoň v něčem se považovat za vynikajícího. *Uspokojení této potřeby: vedoucí sleduje výsledky spolupracovníků, průběžně je hodnotí a dobré pochválí, vytváří předpoklady pro soutěž mezi spolupracovníky a oceňuje výsledky nejlepších.*

Cítit se bezpečně – lidé potřebují vnímat prostředí v podniku jako přátelské, bez vážných hrozeb a srozumitelné. *Uspokojení této potřeby: vedoucí vytváří a dodržuje pro jednání se spolupracovníky jednoduchá, jasná a pozitivní pravidla, stanoví a dodržuje pravidla pro odměňování, klade důraz na pozitivní stimuly a tresty používá jen výjimečně.*

Být informováni – lidé potřebují vědět o situaci a perspektivě pracoviště i podniku, o svých výsledcích v porovnání s jinými, o svých možnostech a své perspektivě. *Uspokojení této potřeby: vedoucí průběžně seznamuje spolupracovníky se všemi důležitými skutečnostmi o podniku a pracovišti, o jeho stavu, výsledcích a perspektivě, průběžně neformálně komunikuje se spolupracovníky při všech příležitostech včetně návštěv na jejich pracovištích.*

Důležité je: vytvářet pozitivní motivační pole – seznamovat zaměstnance s cíli podniku a útvary, se strategií; „měřit“ a sledovat individuální a skupinový pracovní výkon; zajistit zpětnou vazbu formou odměny; stanovit normu výkonu a zadat úkoly; průběžně hodnotit pra-

covní výkon; vytvořit určitou vnitřní soutěž, podněcující jednotlivce i skupiny k lepším výkonům; netolerovat průměrný a podprůměrný výkon; ihned projednat nízký výkon a odstranit jeho příčiny; poskytnout pomoc zaostávajícím, dát šanci nápravy; absolutně netolerovat výkon zaměstnanců, kteří dlouhodobě nebo opakovaně nedosahují požadované úrovně, nepřípusťt výjimky.

Závěr

Přírůstek spotřebitelských cen činil na konci roku 2000 - 3,9 %. Podobný vývoj je očekáván i v průběhu roku 2001. Tomu odpovídala opatření podniku k zajištění odpovídajícího růstu průměrných výdělků. Z dostupných podkladů lze konstatovat meziroční růst mezd v roce 2000 v podnikatelské sféře o 3,1 % a v nepodnikatelské sféře o 1,9 %, v ČR celkem o 2 %. LČR dosahovaly k 31. 12. 2000 průměrný výdělek ve výši 13 900 Kč, tj. přírůstek o 7 % nominální mzdy a 3,1 % reálné mzdy. Tento růst byl podmíněn kromě plnění souvisejících ekonomických ukazatelů, zejména produktivity práce z přidané hodnoty, i odpovídajícím vývojem zaměstnanosti a její struktury. Podniková strategie růstu mezd v roce 2001 předpokládá dvě fáze: a) realizace změn výdělkových úrovní k 1. 1. 2001 navýšením měsíčních platů v průměru o 3,5 %, b) další růst průměrných výdělků realizovat pouze v případě odpovídajícího vývoje počtu zaměstnanců, produktivity práce, podílu osobních nákladů na nákladech celkových atd. Takovýto postup je podnik připraven uskutečnit formou příspěvků na dovolenou, vánoce, podíly na hospodářském výsledku, atd. a jeví se jako přiměřený a odpovědný. Pro další období považujeme za nutné udržovat vyváženost proporcí výdělkových úrovní, sociální politiky, poskytování možností dalšího vzdělávání. Rok 2001 bude sloužit i k tomu, aby byl zhodnocen stávající systém motivačních stimulů s tím, že případné podněty k uplatnění budou realizovány.

Vývoj počtu zaměstnanců LČR

Rok	TH	D	Celkem
1992	1992	3243	5235
1993	3122	3045	6167
1994	3085	2700	5785
1995	3118	2556	5674
1996	3060	2414	5474
1997	2773	1622	4395
1998	2625	1416	4041
1999	2568	1367	3935
2000	2523	1225	3748

Vývoj počtu zaměstnanců na LZ

Rok	TH	D	Celkem
1992	1092	3153	4245
1993	1023	2885	3908
1994	934	2475	3409
1995	850	2301	3151
1996	777	2192	2969
1997	530	1434	1964
1998	437	1236	1673
1999	410	1190	1600
2000	395	1065	1460

Vývoj počtu zaměstnanců na LS, OI, OST, řed.

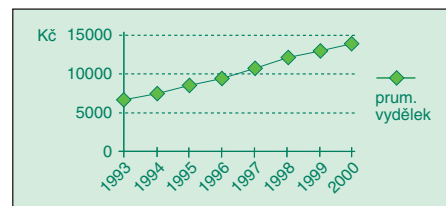
Rok	TH	D	Celkem
1992	900	90	990
1993	2099	160	2259
1994	2151	225	2376
1995	2268	255	2523
1996	2283	222	2505
1997	2243	188	2431
1998	2188	180	2368
1999	2158	177	2335
2000	2128	160	2288

Přehled o počtech zaměstnanců a průměrném výdělku podle kategorie D a TH

kategorie	Rok 1997		Rok 1998		Rok 1999		Rok 2000	
	počet	PV (Kč)	počet	PV (Kč)	počet	PV (Kč)	počet	PV (Kč)
D	1622	7507	1416	8388	1367	9006	1225	9438
TH	2773	12560	2625	14018	2568	15062	2523	16048
Celkem	4395	10700	4041	12045	3935	12955	3748	13880

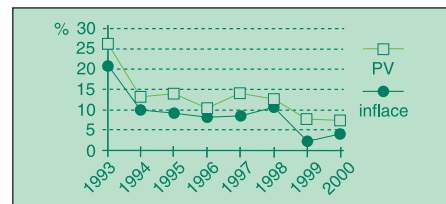
Přehled o růstu prům. výdělku LČR

Rok	prům. výdělek	nárůst (%)
1992	5264	100,00
1993	6631	125,97
1994	7488	112,92
1995	8507	113,61
1996	9387	110,34
1997	10700	113,99
1998	12045	112,57
1999	12955	107,56
2000	13880	107,14

Přehled o růstu prům. výdělku a ročním přírůstku spotřebitelských cen

Rok	inlace (%)	PV (%)
1993	20,8	25,97
1994	10,0	12,92
1995	9,1	13,61
1996	8,8	10,34
1997	8,5	13,99
1998	10,7	12,57
1999	2,1	7,56
2000	3,9	7,14

Sazenice podle nové normy

Tématem letošního jara je nová norma sadebního materiálu ČSN 482115. Mluví se o ní především proto, že s sebou přináší nejen zásadní změnu hodnocení kvality sadebního materiálu, ale také změny pěstebních technologií v lesních školkách. Přestože se kolem nové normy uskutečnilo již několik seminářů i školení, považujeme za důležité přinést nové informace. Proto jsme požádali o rozhovor Ing. Pavla Indru z odboru lesního hospodářství a ochrany přírody.

Proč vznikla nová norma sadebního materiálu?

Nová norma vznikla na základě nutnosti definovat standardy sadebního materiálu v návaznosti na Směrnice Evropské unie v procesu příprav České republiky na vstup do EU. Norma spatřila světlo světa v roce 1997 a platí od roku 1998.

Jak to, že u LČR začíná platit až letos?

Bylo nutné respektovat určité přechodné období, aby naši smluvní partneři měli čas se na novou normu připravit. Proto se do obchodních smluv v letech 1999/2000 vložila podmínka, že norma bude v rámci vztahu LČR se smluvními partnery platit od 1. ledna 2001. Stejná informace byla zveřejněna ve speciálním čísle Lesu zdar - Genetika v roce 1998. Školkaři získali čas na to, aby přizpůsobili technologie pěstování sadebního materiálu novým požadavkům. Je nutné zdůraznit, že norma nemá obecně závaznou platnost. Stává se závaznou pouze jako součást obchodní smlouvy na komplexní dodávku prací LČR se smluvními partnery, v níž se definuje kvalita sadebního materiálu.

Není norma v rozporu s přílohou 7 vyhlášky ministerstva zemědělství 82/1996?

Ano, zde je určitý problém. Vyhláška MZe č. 82/1996 v příloze 7 popisuje parametry výsadby schopného materiálu a člení je do dvou výškových tříd s uvedením tloušťky kořenového krčku, ale parametr kořenového systému v ní není žádným způsobem upraven. Zatímco bývalá oborová norma byla novou českou normou ČSN nahrazena, tak tato příloha zůstává v platnosti. I když nemá obecnou právní závaznost, Ministerstvo zemědělství ji začlenilo jako součást pravidel pro poskytování příspěvků na hospodaření.

Lesy Tábor, a.s. - Školka Zadní Bor, jedle 2+3

Jak řeší tento rozpor LČR?

Pro LČR je norma ČSN 482115 definicí standardu sadebního materiálu jako běžného obchodního sortimentu. LČR budou pro výsadbu používat pouze sadební materiál, který odpovídá nové normě a tím standardu LČR. Snad jedinou možnou výjimku lze učinit pro letošní rok v případě sadebního materiálu, u kterého očekáváme v letošním roce nedostatek, konkrétně pouze u buku a jedle.

V čem spočívá přínos normy?

V minulosti platná oborová norma nedefinovala parametry kořenového systému sadebního materiálu. Často tak docházelo k výsadbám nevhodného sadebního materiálu. Vedle špatné manipulace se nedostačným kořenovým systémem nejčastěji podílel na ztrátách při zalesňování. Nová norma definuje kvalitu sadebního materiálu parametry, které popisují jednoduchým způsobem vzhled celé sazenice včetně kořenového systému v poměru k nadzemní části sazenice.

Co to je standard LČR?

Standard sadebního materiálu podle nové normy byl pro potřeby LČR upraven ve spolupráci s autory normy Doc. Ing. Oldřichem Maueraem, DrSc. a Ing. Antonínem Juráskem, CSc. tak, aby se více přizpůsobil běžným provozním situacím. Základní úprava spočívala v tom, že k jednotlivým parametrům byl doplněn komentář, který popisuje, jakým způsobem se tyto parametry zjišťují a v jaké jsou toleranci včetně přípustných překryvů.

Protože očekáváme, že používání nové normy může přinést v náběhové období jistá úskalí, snažili jsme se na to připravit. Jedním ze zá-

kladních kroků, které jsme podnikli, bylo právě definování obchodního standardu. V souvislosti s novou normou dochází k zásadní změně v přístupu k sadebnímu materiálu. Tomuto trendu se přizpůsobily i LČR a opouštějí pojem výšková třída. Tento pojem bude nahrazen pojmem třída, který se odvozuje od tloušťky kořenového krčku jako znaku vyspělosti sadebního materiálu. Výška nadále zůstává jako orientační parametr s tím, že je důležité dodržení minimální výšky, ale překročení maximální výšky svědčí pouze o tom, že sadební materiál je pěstován špatnou technologií.

Mají LČR nějakou pomůcku, která usnadní provoznímu personálu hodnocení sadebního materiálu podle nových kritérií?

Pro snazší orientaci v nových třídách, které jsou definovány pro jednotlivé druhy sadebního materiálu, vydaly LČR tabulku „Rozměry standardních, výsadby schopných semenáčků, sazenic a poloodrostků pro potřeby LČR“. Tabulku dostali všichni revírníci a vedoucí pracovníci LČR, dále ji obdrží zodpovědní pracovníci smluvních partnerů, aby byl usnadněn přechod na tuto normu. Také byla distribuována všem pověřeným pěstitelům LČR a předali jsme ji Sdružení lesních školkařů ČR. Pro naše smluvní partnery ji navíc prezentujeme na internetu v rubrice Informace pro smluvní partnery. V tabulce je část tříd sadebního materiálu zvýrazněna žlutou barvou. Tím je naznačeno, které typy semenáčků a sazenic jednotlivých druhů dřevin budou LČR preferovat při nákupu od svých smluvních partnerů.

Tabulka by měla umožnit rychlejší a přehlednější posuzování sadebního materiálu. První parametr, který zodpovědného pracovníka přijímajícího sadební materiál zajímá, je tloušťka kořenového krčku. Podle ní zařadí sadební materiál do třídy a současně posoudí výšku nadzemní části. Potom musí zhodnotit poměr kořenového systému k nadzemní části. Důležitým parametrem je i maximální věk a délka kúlového kořene. V normě jsou uvedeny ještě další parametry - celkový vzhled nadzemní části, podíl jemného kořenového vlášení a deformace kořenového systému.

Má tabulka nějaký slovní doprovod?

Součástí tabulky je výkladový komentář LČR k normě. Komentář je zpracován společně s autory normy a popisuje přípustné tolerance jednotlivých parametrů. Dále hodnotí ze statistického hlediska standardní soubor sadebního materiálu a obsahuje doplnění a upřesnění některých článků normy. Za zmínku stojí například definice tvarování nadzemní části, které považujeme v některých případech za povolené.

Budete fungování normy vyhodnocovat?

Rok 2001 považujeme i z hlediska výkladového komentáře za náběhový. Autoři normy připravují už nyní její druhé vydání, které bude k dispozici na podzim roku 2001. V něm již bude zpracován i výkladový komentář, který vzniká na základě diskusí s vlastníky lesů, lesními školkaři, a bude reflektovat i připomínky provozního personálu na základě zkušeností z náběhového období. Bude vyvíjen tlak na to, aby případné nejasnosti a dílčí nedostatky byly odstraněny, a počínaje sezónou 2002 se již nemuselo nic upravovat. Připomínky k ČSN 482115 je možné uplatnit v rámci LČR na odboru lesního hospodářství a ochrany přírody ředitelství LČR.

Zavedení nové normy, která zároveň charakterizuje parametry obalů, jsme také využili pro úpravu smlouvy s našimi obchodními partnery. V příloze P11 Rozvojové a útlumové technologie jsme provedli kategorizaci obalů. V ní jsou obaly rozčleněny do tří kategorií s daným časovým horizontem použitelnosti, omezujícím obaly nevhodné a obaly dočasně tolerované. Obaly nevhodné by se měly přestat používat do 2 let, tj. do konce roku 2002, obaly dočasně tolerované do 5 let, tj. do konce roku 2005.

Děkují za rozhovor,
Jan Řezáč

Lesník, který musí vědět, co chce

aneb jak vypadá práce inspektora pro genetiku, pěstování a ochranu lesa

Pracovní náplň inspektora pro genetiku, pěstování a ochranu lesa patří mezi ty nejnepříjemnější. Člověk na tomto místě by měl vědět o lese téměř všechno. S jistou nadsázkou by měl být kazatelem lesnictví v tom nejlepší slova smyslu. Abych lépe porozuměl jeho práci, navštívil jsem pana inspektora pro GPOL Ing. Jaroslava Kostohryze na OI Písek. Strávil jsem spolu krásný, slunečný den.

Charakteristika inspektorátu

OI Písek vznikl v roce 1992 a působí na území čtyř LS - Tábor, Milevsko, Vodňany, Spálené Poříčí - a LZ Boubín, tj. v rozsáhlé oblasti od Brd až po vrcholky Šumavy se značně rozšířenou majetkovou drážbou. Na území OI je 16 600 vlastníků lesů. Lesní správy lze charakterizovat takto: Tábor - 14 revírů, 7620 ha státní lesní půdy, 9075 ha výkonu činnosti OLH, katastrální výměra 123 437 ha; Milevsko - 17 revírů, 11 190 ha lesní půdy, 10 815 ha výkonu činnosti OLH, kat. výměra 139 500 ha; Vodňany - 13 revírů, 12 451 ha lesní půdy, 5918 ha výkonu činnosti OLH, kat. výměra 90 241 ha; Spálené Poříčí - 17 revírů, 17 734 ha lesní půdy, 4198 ha výkonu činnosti OLH, kat. výměra 132 713 ha; LZ Boubín - 9 polesí, 22 897 ha lesní půdy, 2945 ha výkonu činnosti OLH, kat. výměra 118 042 ha. Na území OI Písek se vyskytují PLO: Západočeská pahorkatina, Brdská vrchovina,

Středočeská pahorkatina, Předhoří Šumavy a Novohradských hor, Šumava, Jihočeské pánev, Českomoravská vrchovina. Najdeme tu LVS od 0. až po 8., a dokonce i 9. LVS tu zaujímá asi 1 ha na polesí Zdíkov. Z ročních úkolů plněných v rámci celého OI lze vybrat údaje za rok 1999: celková těžba 377 000 m³ (z toho nahodilá těžba 23 %), prořezávky 1416 ha, probírky do 40 let 1455 ha, probírky nad 40 let 1964 ha, 1. obnova lesa 418 ha, vylepšování 78 ha (tj. ztráty asi 19 %), přirozená obnova 78,5 ha, tj. rovněž asi 19 %. Přírodní podmínky pro přirozenou obnovu jsou na jednotlivých LS a LZ různé, záleží také na rozpracovanosti porostů a v neposlední řadě na odborné úrovni lesního hospodáře. Nejlepší podmínky pro přirozenou obnovu má LZ Boubín na Šumavě ve smrkových porostech a LS Spálené Poříčí v komplexu Brd. Nejsložitější podmínky mají LS Tábor, Milevsko a Vodňany, které leží v oblasti s častými přírůsky a nedostatkem srážek.

Genetika

Předem je nutno říci, že veškerá opatření, týkající se práce s genetickým materiálem, přijímá inspektor pro GPOL ve spolupráci s oblastním genetikem, který dělá zásadní rozhodnutí. Jednou z nosných činností je zachování a reprodukce genových zdrojů. Na OI je 141 výběrových stromů SM, 19 BO, 130 MD, 60 DG, 25 LP, 5 DBz, 11 BK, 5 JD, 9 JVk. V současnosti je množství výběrových stromů dostatečné. Uznávaných porostů kategorie A a B

Ing. Jaroslav Kostohryz s revírníkem Vladimírem Vonešem

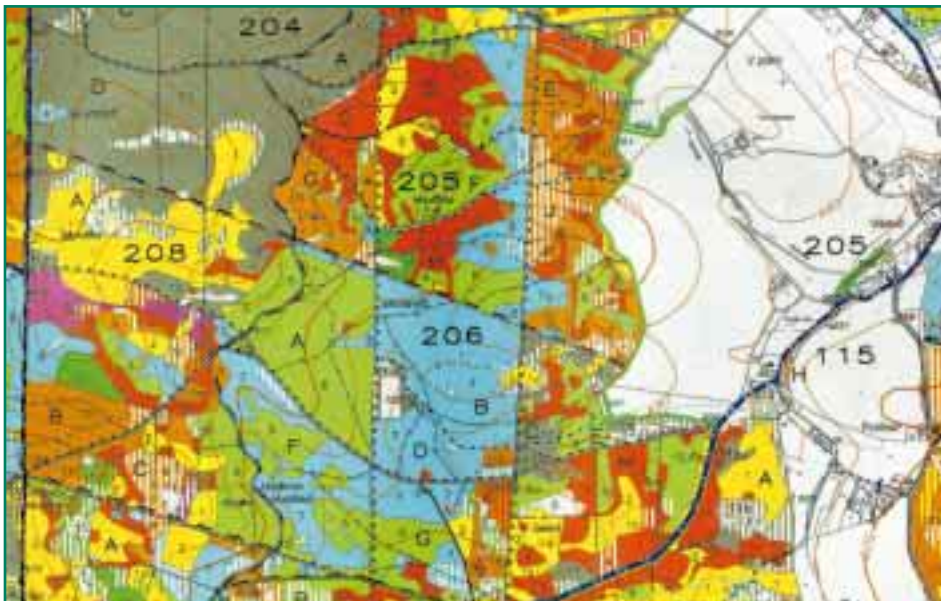
Budova Oblastního inspektorátu Písek

Opravený přístřešek u bývalé lesní školky LS Vodňany

Turistický přístřešek u rezervace Malý a Velký Kamýk

je: 2800 ha SM, 217 ha BO, 27 ha JD, 9 ha DG, 75 ha MD, 263 ha BK, 1 ha VJ, 125 ha DB, 1 ha JVK, 6 ha JS, 26 ha LP, 4 ha OL, 1 ha BŘ. Nejde jen o udržování stávajících uznaných porostů, ale je potřeba vychovávat i porosty mladší, které by mohly být uznány v dalších decenních. Předmětem kontroly jsou především výchovné zásahy, které mají směřovat k tomu, aby si kvalitní stromy včas vytvořily dostatečné koruny, byly stabilní a v budoucnosti dobře fruktifikovaly. V rámci OI je 14,76 ha semených sadů, z toho 9,21 ha MD, 2,44 ha BO, 1,43 ha BK a 1,68 ha LP. V rámci inspekční činnosti je nutné sady aspoň jednou ročně navštívit a zkontrolovat jejich stav. Na území OI je také 93,42 ha semenných porostů. Inspekční kontrola v nich je zaměřena především na intenzivní výchovu, tj. na uvolňování přimíšených dřevin, hlavně buku a dubu ve smrkových porostech, s cílem zvýšit stabilitu a kvalitu. Snahou je, aby budoucí semenné porosty už nevznikaly umělou obnovou, ale pokud možno obnovou přirozenou, protože v tom je záruka jejich genetické čistoty. Na území OI je 14 genových základů o výměře 6349 ha. Nejvíce jich je vyhlášeno pro smrk, buk a dub. Podle Koncepce zachování a reprodukce genových zdrojů lesních dřevin se má v pětiletých intervalech hodnotit úroveň hospodaření v genových základnách. Komplexní hodnocení genových základů na OI Písek bylo provedeno ve 4. čtvrtletí loňského roku. Lze předpokládat, že hospodaření v genových základnách nebude předmětem hodnocení pouze jednou za pět let. Inspektor se o hospodaření v genových základnách musí zajímat častěji, a to především o umísťování těžeb a rozvíjení přirozené obnovy.

Pěstební činnost

Inspekční činnost v této oblasti začíná kontrolou projektů pěstební činnosti a umělou obnovou lesa. Cílem je snížit nezdary zalesnění a zlepšit kvalitu sazenic. Kontrolují se listy o původu semen a veget. částí rostlin a listy o původu sadebního materiálu, zda je dodržován přenos reprodukčního materiálu podle vyhlášky MZe 82/1996. Z hlediska kontrol je nejnáročnější období jarního zalesňování. Kontroluje se jednak třídění sazenic již ve školkách, zakládání a manipulace s nimi. Tak se inspektor snaží předejít komplikacím dřívě, než se vůbec sazenice dostanou do lesa. Namátkově kontroluje i zakládání sazenic na úložištech v porostech a vlastní kvalitu zalesňování. V centru jeho pozornosti jsou dřeviny, kterých je nedostatek - jedle, buk, dub a ostatní cennější listnáče. Jde o to, aby se s nimi neplýtvalo, kontroluje se počet sazenic po hektaru, jejich stav a kvalita zalesnění. V případech, kdy jsou ztráty větší než 15 %, dochází k reklamačnímu řízení s dodavatelem prací. Významnou součástí inspekční činnosti je kontrola pověřených pěstitelů sadebního materiálu. Na OI Písek jich je celkem sedm. Inspektor je

navštívit aspoň 2x ročně, a to v období, kdy jsou hotové pěstební projekty a posléze při jarním vyvedávání sazenic. Cílem je zjistit, jestli je pěstitel schopen na příslušnou lesní správu dodat sazenice v požadovaném množství a kvalitě, případně, kterých sazenic je nedostatek. Letošní rok je specifický v tom, že LČR již budou požadovat sadební materiál podle nové normy, která na něj zpřísňuje požadavky. Dále je předmětem kontrol provádění veškerých výchovných zásahů a vyznačování a provádění obnovních těžeb. Při kontrolách se hodnotí nejen kvalita prováděných prací, ale i jejich hospodárnost.

Ochrana lesa

I v ochraně lesa se projevuje rozmanitost přírodních podmínek na jednotlivých LS. Nejvíce kontrol se věnuje výskytu a ochraně proti lýkožroutu smrkovému. Jeho zvýšený výskyt hrozí v LZ Boubín, obzvláště v lokalitách přilehlých k NP Šumava. V LZ Boubín se také může periodicky přemnožit plaskohřbetka smrková. V nižších partiích se objevují lokální holožírny obaleče dubového, spolu s pídalkou podzimní. Na dubech se rovněž projevuje omečnění s tracheomykózními příznaky. Na borovicích škodí lýkožrout vrcholkový. V oblasti Brd je zase nutné věnovat zvýšenou pozornost bekyni mnišce. Klikoroh borový se objevuje stále, i když v posledních letech jeho výskyt klesá. Jak již bylo řečeno, největší nebezpečí hrozí od lýkožrouta smrkového, protože v rámci OI převažují smrkové porosty. V roce 1999 bylo zpracováno 3855 m³ kůrovcové hmoty, v roce 2000 to bylo 4400 m³. Tento mírný nárůst znamená, že i nadále se musí lýkožroutu smrkovému věnovat zvýšená pozornost. V roce 1999 bylo položeno 9126 m³ lapáků, v roce 2000 dokonce 10 493 m³ lapáků. Kontrolní činnost inspektora začíná již správným stanovením kalamitního základu, předáním sestav dodavatelům prací s množstvím a umístěním lapáků do porostů a zajištěním zpracování veškeré kůrovcové hmoty do konce března. Samozřejmě je nutné sledovat vývoj kůrovce, obranná opatření revírníků proti němu a jejich spolupráci s dodavateli prací.

Ochrana přírody

V rámci OI se vyskytuje 28 zvláště chráněných území o celkové výměře 16 316 ha, z toho velkoplošně chráněné území CHKO Šumava představuje 15 800 ha a rozkládá se na LZ Boubín. Činnost v této oblasti je založena na spolupráci se Správou CHKO, Agenturou ochrany přírody a referáty životního prostředí okresních úřadů při schvalování plánů péče pro jednotlivá chráněná území a jejich zapracování do LHP. Inspektor chráněná území navštěvuje a kontroluje, zda jsou plány péče dodržovány. Na OI je spolupráce s orgány ochrany přírody bezproblémová. Nejvíce diskusí se vede kolem introdukovaných dřevin a obnovy některých rozpadajících se porostů ve zvláště chráněných

územích. Vždy však dojde ke vzájemné dohodě, byť mnohdy kompromisní. Dobrá spolupráce byla rozvinuta s ČSOP na úseku biologické ochrany lesa. Zdejší pobočka ČSOP se zavázala pečovat asi o 700 ptačích budek na LS Vodňany, Milevsko a Tábor. Výsledky spolupráce s Agenturou ochrany přírody a krajiny České Budějovice i s referátem životního prostředí v Písku byly dokumentovány při venkovní pochůzce ukázkou revitalizace dvou rybníčků v přírodním parku Písecké hory na LS Vodňany.

Venkovní pochůzka

Jako příklad práce inspektora v terénu jsme absolvovali kontrolní pochůzku revírem Všeteč (LS Vodňany), na níž nás doprovázel místní revírník pan Vladimír Voneš. První zastávka byla zaměřena na hospodaření v genové základně, která byla uznána pro buk a dub. Soustředili jsme se na vyznačení a provedení mýtních těžeb s ohledem na přirozenou obnovu. Dále jsme navštívili bukový porost, kde byla provedena první výchova, tj. prořezávka, smrkový porost s probírkou do 40 let, bukový porost s probírkou nad 40 let. Výchovné zásahy byly provedeny v dostatečné intenzitě. V jednom případě šlo o buk skupinovitě smíšený se smrkem. Buk vznikl z přirozené obnovy. Výchova byla zaměřena na nekvalitní jedince – předostlíky a obrostlíky, ponechání byli kvalitní jedinci a podúroveň k dalšímu přirozenému vývoji porostu, s dalším zásahem se v tomto decenniu nepočítá. Probírka do 40 let byla provedena ve smrkovém porostu, s ojediněle vtroušeným bukem. Zásah zde byl proveden v dostatečné intenzitě, jednotlivý vtroušený buk byl uvolněn, i když jeho kvalita není příliš dobrá. V části zvané Manda jsme zkontrolovali vyznačení obnovní těžby. Zde již došlo k rozpracování porostu s bohatým zmlazením různého stáří a velikostí. Bude provedeno uvolnění jednotlivým výběrem po celé ploše. Poté jsme navštívili lokalitu s přirozeným zmlazením dubu zimního společně s bukem. Tato část byla oplocena před třemi lety, před spadem žaludů, po něm se dostavilo bohaté zmlazení (viz titulní strana). Při kontrole semenného porostu smrku s přimíšeným bukem jsme zjistili, že zde byl prováděn výchovný zásah před pěti roky, ale stav, vzhledem k tomu, že se jedná o semenný porost, je potřeba zlepšit dalším intenzivním zásahem. Proto bylo revírníkovi doporučeno, aby zařadil tento porost do projektů výchovných zásahů pro příští rok. Na závěr pochůzky jsme navštívili přírodní rezervaci Malý a Velký Kamýk o rozloze necelých 50 ha. Jedná se o skalnatý vrchol, tj. extrémní stanoviště. V rezervaci je povolena pouze asanační těžba jehličnanů, převažuje zcela bezzásahová plocha s listnáči, kde je řada doupných stromů a volně ležící mrtvá, rozkládající se dřevní hmota. Na přístupové cestě k rezervaci byl v loňském roce vybudován v rámci Programu 2000 turistický příštířešek s informační tabulí a opravena studánka.

Závěr

Předmětem dalších inspekcí jsou generálním ředitelstvím stanovená témata kontrolní činnosti. V letošním roce to je: v 1. čtvrtletí prověření stavu dosud neuzavřených případů vydání věci, restitucí a náhrad podle příslušných zákonů; ve 2. čtvrtletí zjištění stavu a řešení neoprávněných záborů pozemků určených k plnění funkcí lesa stavbami rekreačních chat; ve 3. čtvrtletí využití přidělených finančních prostředků pro realizaci Programu 2000 za roky 1999 – 2001; ve 4. čtvrtletí prověření dodržování vydaného modelu typů oplocenek. OI také zajišťuje prostřednictvím lesních správ a revírníků výkon činnosti OLH na poměrně velké rozloze lesů. Proto si zde vypracovali metodiku inspekce v těchto revírech. Jejich cílem je postupně navštívit všechny tyto revíry. Chtějí se přesvědčit, jak dobře funguje komunikace revírníků s vlastníky lesů. Na OI tak chtějí předcházet stížnostem ze strany vlastníků lesa a dosáhnout toho, aby vlastníci lesa byli s prací LČR spokojeni a nežádali o jiné odborné lesní hospodáře.

Na závěr našeho setkání pan inspektor Kostohryz shrnul smysl své práce: „Cílem mého snažení je, aby revírníci pochopili a v provozu sami naplňovali Program trvale udržitelného hospodaření v lesích, který představuje nosný program lesnické politiky LČR. To znamená dodržovat podíl MZD, minimalizovat ztráty na kulturách, minimalizovat škody zvěř a v dohledné době nastolit rovnováhu mezi zvěř a lesem, zvyšovat podíl přirozené obnovy. S tím souvisí přechod od velkoplošného hospodaření na maloplošné, a to především uplatňováním hospodářského způsobu podrostního. Snažme se více využívat výsledků lesnické typologie, včas a kvalitně vychovávat mladé lesní porosty, dospívající porosty včas připravovat na přirozenou obnovu, vytvářet zpevňovací prvky v porostech. Zvýšenou pozornost věnujme péči o genové zdroje. Podporujeme biologickou ochranu lesa. Podporujeme šetrné technologie, které snižují hniloby dřeva. To všechno směřuje k dlouhodobému cíli: mít lesy zdravé produkující dostatek dřevní hmoty, lesy odolné proti škodlivým abiotickým a biotickým činitelům a lesy zároveň zajišťující ostatní funkce. Je důležité se umět dívat, snažit se lesu porozumět a on mnohé napoví i v mnohém se odvděčí.“

Jan Řezáč

1. Školka Zadní Bor - sazenice jedle 2+3
2. Odd. 206 H11 - uvolnění smrkového zmlazení
3. Odd. 205 H17 - postupné uvolnění přirozeného zmlazení buku
4. Odd. 210 E29 - buková skupina po prvním výchovném zásahu
5. Odd. 210 E4 - probírka do 40 let, uvolnění jednotlivě přimíšeného buku
6. Odd. 308 D12b - výběrové stromy buku

NATURA 2000

nové pojetí ochrany přírody

Již jsme si celkem zvykli na to, že se Česká republika připravuje na vstup do Evropské unie. Tato příprava se děje v mnoha rovinách. Jednou z nejdůležitějších je oblast legislativy. Její změny se totiž nejvíce promítanou do života obyčejných občanů. Dostí často se tyto změny vykládají tak, že musíme naši legislativu harmonizovat s právem Evropské unie. V oblasti lesnictví však jednotná legislativa Evropské unie prakticky neexistuje, s výjimkou nakládání s reprodukčním materiálem lesních dřevin. Podobně je tomu v myslivosti, která je řešena převážně v rámci národních legislativ. Ovšem zcela jiná situace je v oblasti ochrany přírody, kde Evropská unie vystupuje poměrně jednotně, podobně jako v zemědělství. Pro další uvažování je třeba mít na paměti jeden nenápadný, ale přesto významný rozdíl: Evropská unie nemá právní subjektivitu, tu mají Evropská společenství. Proto se legislativa, která je závazná pro všechny státy Evropské unie, správně označuje jako právo Evropských společenství.

V posledním desetiletí jsme v České republice v důsledku značně kontroverzních střetů začali chápat lesní hospodářství, myslivost a ochranu přírody jako téměř navzájem nepřátelské lidské aktivity. V Evropské unii tyto vztahy tak vyhrcované nejsou, třebaže i tam existuje určitě napětí. My, lesníci, považujeme logicky za důležité sledovat především změny v lesnické legislativě. Ale doba se mění a lesní hospodářství je stále více ovlivňováno legislativou na ochranu přírody a životního prostředí. Někdy se dokonce tvrdí, že tyto normy jsou nadřazeny zákonu o lesích. Domnívám se proto, že je nanejvýš užitečné sledovat současný vývoj práva na ochranu přírody a životního prostředí v EU a pokud možno se zapojit do diskuse při jeho koncipování u nás v těch bodech, kde se dotýkají způsobů nakládání s lesy. V této souvislosti je stále častěji slyšet termín NATURA 2000.

Hned v úvodu je nutno zdůraznit, že NATURA 2000 není souborem legislativních norem. Je to soustava evropsky významných chráněných území budovaná v zemích EU. Požadavek jejího vzniku a režim fungování vyplývá ze dvou stěžejních Směrnic Evropské unie v oblasti ochrany přírody,

Mládě orla královského na hnízdě, LZ Židlochovice, ilustrační foto - archiv redakce

a to Směrnice 79/409/EEC o ochraně volně žijících ptáků (tzv. směrnice o ptácích) a Směrnice 92/43/EEC o ochraně přírodních stanovišť, volně žijících živočichů a planě rostoucích rostlin (tzv. směrnice o stanovištích).

Směrnice o ptácích

Směrnice vznikla v roce 1979 a zakotvila ochranu všech volně žijících ptáků ve všech vývojových stadiích. Dále zavedla ochranu jimi obývaných stanovišť (biotopů). Obecná ochrana se vztahuje na dospělé, mláďata i vejce. Na území členských států EU se zakazuje úmyslné zabíjení a odchyt ptáků a poškozování jejich hnízd. Z obecné ochrany samozřejmě mohou být uděleny výjimky, např. když hrozí významné ztráty na úrodě či je ohrožena bezpečnost letového provozu. Pokud jsou však některé druhy předmětem lovu, musí se tak dít udržitelným způsobem, který naruší jejich případnou ochranu v celém areálu rozšíření.

Směrnice dále členským státům ukládá, aby pro 181 ptačích druhů a poddruhů, které jsou uvedené v příloze I. této směrnice, vyhlásily

speciální chráněná území – území zvláštní ochrany (SPA – Special Protection Areas). Pro nás je důležité, že třetina vyjmenovaných druhů se na našem území nikdy nevykytovala. Naopak 66 našich zvláště chráněných druhů není na seznamu uvedeno, nejsou tedy směrnici klasifikovány jako chráněné v EU. Jde například o v ČR kriticky ohrožený výřečka malého, strnada lučního nebo kolihu velkou. Jako pro veškeré zákonodárství ES i pro směrnici o ptácích platí, že v ní Evropská unie vystupuje jako celek. To znamená, že když se určitý ptačí druh nebo poddruh vyskytuje v některém z členských států EU poměrně hojně, ale z hlediska celých ES je považován za ohrožený a tedy chráněný, tak i dotyčný členský stát pro něj musí zřídit dostatečný počet SPA.

Směrnice o stanovištích

Směrnice byla přijata v květnu 1992, necelý měsíc před Konferencí OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED) v Rio de Janeiro jako příspěvek tehdejších zemí ES k mezinárodní spolupráci v péči o životní prostředí. Jejím cílem je přispět k zajištění biologické rozmanitosti prostřednictvím ochrany přírodních stanovišť, volně žijících živočichů

chů (s výjimkou ptáků, pro něž platí směrnice o ptácích) a planě rostoucích rostlin uvedených v přílohách na evropském území členských států EU. Pro typy přírodních stanovišť uvedené v příloze I. a pro druhy rostlin a živočichů v příloze II. je vyžadováno vyhlášení zvláštních oblastí ochrany (SAC - Special Areas of Conservation). Příloha I. směrnice vyjmenovává celkem 198 přírodních a polopřírodních stanovišť, pro které také musí být vyhlášeny zvláštní oblasti ochrany, aniž by se na nich bezpodmínečně musel vyskytovat některý z vyjmenovaných chráněných druhů rostlin či živočichů. Přitom platí pravidlo, že jak počet, tak rozloha SAC vyhlášených na ochranu určitého druhu či stanoviště v dané zemi, musí odpovídat jeho podílu v rámci EU jako celku.

Donucovací mechanismy

Zcela zákonitě si lze položit otázku, jakým způsobem směrnice zabezpečuje, aby členské státy EU nepřistoupily k výběru SAC pouze formálně. Zcela zásadní je skutečnost, že na rozdíl od mezinárodních úmluv na ochranu přírody je legislativa ES právně vymahatelná. Jestliže některý členský stát EU nerealizuje zákonodárství ES dostatečným způsobem nebo v požadovaných termínech, může Evropská komise omezit finanční zdroje přidělované tomuto státu. Když to nepomůže, může jej zažalovat u Evropského soudního dvora, jehož rozhodnutí jsou pro všechny členské státy EU závazná. Tato rozhodnutí jsou většinou spojena s velkými pokutami, které stát musí platit do doby, než sjedná odpovídající nápravu. Proces budování soustavy NATURA 2000 nabral díky nereálně stanoveným politickým termínům i počáteční značné benevolenci EK výrazně něko-

likaletě zpoždění. Po delších diskusích přistoupila EK ke změně postoje. Není tajemstvím, že v současné době se tak před Evropským soudním dvorem ocitla pro neplnění povinností vyplývajících z obou směrnic naprostá většina členských států ES.

Postup při vytváření Natyry 2000

Jak oblasti zvláštní ochrany (SPA), zřizované podle směrnice o ptácích, tak zvláštní oblasti ochrany (SAC), vyhlášené podle směrnice o stanovištích, budou dohromady vytvářet soustavu chráněných území, významných z hlediska ES, která se označuje jako NATURA 2000. Protože se při jejím vytváření nepřihlíží k vzájemné propojenosti lokalit, nelze hovořit o ekologické síti ve smyslu české koncepce územních systémů ekologické stability.

Způsob vzniku území SPA a SAC je odlišný. Způsob vyhlášení SPA je v kompetenci jednotlivých států. Vyhlášení SAC se děje značně komplikovanějším způsobem. Prvním krokem je příprava národního seznamu lokalit, splňujících kritéria pro zařazení do soustavy Natura 2000, za kterou odpovídá členský stát. Určení lokalit soustavy NATURA 2000 musí být provedeno na základě vědeckých analýz, bez ohledu na vlastnické vztahy nebo náklady. Navržené lokality pak hodnotí Evropská komise (EK) prostřednictvím své odborné instituce – "Evropského tematického střediska ochrany přírody", nezávislých odborníků a nevládních organizací. Směrnice také umožňuje, aby EK doplnila národní seznam o lokality, které stát nenavrhl, byť se nacházejí na jeho

území. Jakmile je lokalita schválena EK, příslušný členský stát ji vyhlásí co nejdříve jako zvláštní oblast ochrany a stanoví priority podle významu lokality pro uchování nebo obnovu z hlediska ochrany přírody. Lokality zařazené do soustavy NATURA 2000 nemusejí v členské zemi nutně používat nejpřísnější legislativní ochranu. Řada území se bude nacházet v pozmeněné, kulturní krajině. V takových případech bude důraz kladen především na vhodné způsoby obhospodařování, které povedou k zachování určitého stanoviště či populace cílových chráněných druhů.

Současný stav

Podle údajů k srpnu 2000 navrhly členské státy EU celkem 2607 území SPA, s rozlohou asi 182 000 km². Přitom na Španělsko, Finsko a Švédsko připadá téměř polovina této plochy. Největší část svého území (22,3 %) věnovalo SPA Dánsko. Dále bylo vyhlášeno 10 683 území SAC o celkové rozloze asi 369 000 km². Zatímco v Dánsku tvoří SAC 23,8 % a v Řecku 20,1 %, v SRN a Belgii jsou to 3 %. Tyto země však byly vyzvány k přehodnocení svých návrhů. Absolutně největší plochu SAC navrhlo Španělsko, a to 88 000 km². Podle odhadu tak současné lokality NATURA 2000 zabírají 12 – 15 % celkové rozlohy Evropské unie. Stavem v České republice se budeme zabývat dále.

(Při přípravě příspěvku bylo využito článku RNDr. Jana Plesníka, CSc. „Zákonodárství Evropských společenství na ochranu přírody: výzva pro ČR“ z časopisu Ochrana přírody 9/2000.)

Redakce

Spolupráce LČR, s. p., s Českým svazem ochránců přírody úspěšně pokračuje

Již třetí smlouvu o spolupráci LČR, s. p., s ČSOP podepsal generální ředitel LČR Ing. Jiří Oliva s předsedou ČSOP RNDr. Liborem Ambrozem, poslancem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR. U příležitosti tohoto významného aktu se dne 16. ledna uskutečnila v prostorách Parlamentu v Praze tisková konference, jíž se zúčastnilo, kromě zástupců zúčastněných stran, na 20 novinářů ze všech významných celostátních deníků a rozhlasu. Ing. Jiří Oliva i RNDr. Libor Ambrozek ve svých projevech zdůraznili postupný nárůst důvěry a prohlubující spolupráci, která je zaměřena především prakticky na projekty, jejichž cílem je zejména osvěta a ekologická výchova dětí a mládeže. Přes některé rozdílné názory na péči o lesy oba vyzdvihli jako prioritu hledání společných řešení a přístupů v někdy konfliktních vztazích ochrany přírody a lesního hospodářství.

Dlouhodobá spolupráce LČR, s. p., s ČSOP započala v roce 1999, kdy byla podepsána Deklarace o spolupráci v oblasti ochrany přírody a životního prostředí a ekologické výchovy. Deklarace vymezila základní oblasti spolupráce, kterými jsou: Ochrana biodiverzity, Národní síť stanic pro zraněné a handicapované živočichy, Environmentální osvěta, Propagace vzájemné spolupráce. V dubnu téhož roku obě strany podepsaly první smlouvu, na jejímž základě LČR podpořily projekty ČSOP částkou blížící se jednomu milionu korun.

Zleva: Předseda ČSOP RNDr. Libor Ambrozek, generální ředitel LČR Ing. Jiří Oliva a vedoucí odboru lesnické politiky a vnějších vztahů Ing. Jan Duha

V březnu 2000 byla podepsána druhá smlouva, která opět zahrnovala oblasti vymezené v Deklaraci. Na projekty v rámci Ochrany biodiverzity LČR věnovaly 684 000 Kč. Tento program zahrnoval: Ohrožené druhy lesních dřevin – tis, jalovec, dřín, klokoč (6 projektů, 110 000 Kč); Ohrožené druhy bylin lesních – hořec hořepník, šáfrán (50 000 Kč); Mravenci – inventarizace, ochrana, vydávání zpravodaje Formica (8 projektů, 49 000 Kč); Ochrana biodiverzity lesních vodních toků – rak, měkkýši (8 projektů, 77 000 Kč); Ochrana mokřadů v lesích – inventarizace, obnova lokalit (8 projektů, 110 000 Kč); Sledování a ochrana netopýrů v lesích (7 projektů, 60 000 Kč); Podpora dravců a sov v lesích – sovy, sokol, jestřáb (13 projektů, 120 000 Kč); Podpora hnízdních možností ptáků v lesích (20 projektů, 108 000 Kč). V Národní síti stanic pro zraněné a handicapované živočichy byla podpořena činnost tří stanic celkovou částkou 210 000 Kč. Programy environmentální osvěty, výchovy a vzdělávání LČR podpořily částkou 231 000 Kč a Propagaci vzájemné spolupráce LČR a ČSOP mezi širokou veřejností částkou 205 000 Kč. Celkově tak LČR v roce 2000 podpořily projekty ČSOP částkou 1,33 mil. Kč.

V roce 2001 se LČR zavázaly navýšit svoji podporu na 1,622 mil. Kč – Ochrana biodiverzity 708 000 Kč, Národní síť stanic pro zraněné a handicapované živočichy 265 000 Kč, Environmentální osvěta, výchova a vzdělávání 445 000 Kč, Propagace vzájemné spolupráce 157 000 Kč. Navíc jsou LČR ochotny přispět na administrativní zabezpečení činnosti ČSOP částkou 120 000 Kč. Za nepeněžní podporu aktivit ČSOP lze považovat výrobu a předání ptačích budek základním organizacím ČSOP, které je budou vyvěšovat a udržovat, a videokazet. Hodnota této hmotné podpory dosáhne asi 500 000 Kč.

LČR důsledně kontrolují účelnost vynaložených prostředků a řešitelé jednotlivých projektů jsou povinni každoročně vypracovat závěrečné zprávy, které předkládají k hodnocení. Na jejich podkladě se zpřesňuje metodika a určují další kroky v rámci dohodnuté spolupráce. Postupně se zvyšující objem vynaložených finančních prostředků jasně ukazuje, že po prvních opatrnějších krocích spolupráce s ČSOP směřuje ke stále otevřenějšímu vztahu dvou seriózních partnerů.

Redakce

Spolupráce LČR, s. p., se členy Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina v roce 2001

Ekocentrum Paleta v Pardubicích se stalo 18. ledna 2000 místem podpisu smluv mezi Lesy České republiky, s. p., a členskými středisky Sdružení středisek ekologické výchovy Pavučina.

Setkání se za ředitelství LČR zúčastnil správčí ředitel Ing. Břetislav Jakubec, Ing. Jan Duha, Ing. Jan Řezáč a Mgr. Eva Dlabolová. Za Sdružení SEV Pavučina přijel do Ekocentra Paleta předseda tohoto sdružení a ředitel Střediska pro vzdělávání a výchovu v přírodě, o. p. s., Chaloupky RNDr. Josef Zetěk, ředitelka Sdružení pro ekologickou výchovu Tereza, o. s., Ing. Jana Ledvinová, ředitelka Sdružení pro ekologickou výchovu a ochranu přírody Rezekvítek Hana Korvasová, prom. ped., a ředitel Sdružení pro ekologickou výchovu Sluňákov Mgr. Michal Bartoš. Ve velmi příjemném prostředí dřevěné klubovny postavené ve tvaru kruhu nás přivítal ředitel Ekocentra Paleta Ing. Jiří Bureš. Na této slavnostní události nechyběli ani novináři z deníků Hradecké noviny, Dnes, Právo a reportérky z Českého rozhlasu Hradec Králové a radia Profil v Pardubicích. Rozhovory s účastníky setkání pak byly vysílány v odpoledních hodinách po skončení programu.

Předmětem smlouvy se Sdružením SEV Pavučina je provedení výukových programů o lese, které budou podpořeny částkou 500 000 Kč. Tyto programy LČR podporují od roku 1999, kdy proběhly výukové programy o lese pro 9 850 dětí z různých koutů celé České republiky. Rok 2000 pak přinesl pokračování spolupráce, kdy na 20 členských střediscích pedagogové připravili výukové programy pro srovnatelný počet dětí. Obsahová stránka programů je zaměřena na tematické okruhy Rostliny a živočichové v lese, Lesní ekosystémy, Význam lesa pro člověka a Hospodaření v lese. Pro děti z mateřských škol, žáky základních škol

a studenty škol středních vybrali pedagogičti pracovníci středisek vhodná témata z výše uvedených okruhů, která odpovídala a byla vhodná pro příslušnou věkovou skupinu.

Se čtyřmi členy Sdružení SEV Pavučina, jejichž projekty byly podpořeny ve výběrovém řízení LČR, byly uzavřeny dílčí smlouvy. První z nich byla uzavřena se Střediskem pro vzdělávání a výchovu v přírodě, o. p. s., Chaloupky, jejímž předmětem je zpracování a vydání metodické publikace pro ekologickou výchovu Hurá z lavic III., která bude podpořena částkou 120 000 Kč. Ekocentrum Paleta v Pardubicích využije 125 000 Kč od LČR ke zpracování a vydání pexesa o lese. Částkou 100 000 Kč bude podpořeno také zpracování sedmi obsáhlých souborů pomůcek pro výukové programy o lese „Krabice jehličí“. Šestnáct těchto souborů bylo dokončeno již v minulém roce a po dokončení zmíněných sedmi souborů, bude mít každé středisko, které je členem Sdružení SEV Pavučina, jeden z těchto souborů, který bude moci využívat při výuce a půjčovat ho na zá-

kladní školy ve svém okolí. V roce 2001 dojde také ke zpracování a vydání publikace Lesní čarování III. díl, která plynule navazuje na díly předchozí. Bude podpořena částkou 294 000 Kč. Tyto publikace pro děti jsou zdařilou pomůckou často využívanou při výchovných a vzdělávacích programech o lese. Na obou zmíněných projektech spolupracujeme se Střediskem pro ekologickou výchovu a ochranu přírody Rezekvítek v Brně. Předmětem smlouvy se Sdružením pro ekologickou výchovu Sluňákov v Olomouci je vytvoření souboru dřevěných pomůcek „Dřevěný orchestr“, které hravou a netradiční formou přiblíží dětem stromy a jejich vlastnosti, například vzhled, tvar, tvrdost, vůni nebo schopnost vydávat zvuk. Projekt bude podpořen částkou 41 000 Kč. Celkově budou projekty středisek podpořeny částkou 1 337 000 Kč.

V tomto roce bude také pokračovat projekt Les ve škole – škola v lese na základních školách na kterém spolupracujeme se Sdružením pro ekologickou výchovu Tereza, o. s., v Praze. V rámci projektu mohou zapojené základní školy spolupracovat také s našimi organizačními jednotkami formou vycházek do lesa nebo besed pro děti. Projekt Les ve škole – škola v lese byl podrobněji popsán již v číslech 8 a 12/2000. Letos bude podpořen částkou 157 000 Kč. Sdružení Tereza není v současné době členem Sdružení SEV Pavučina, protože se odlišuje od ostatních středisek tím, že zaměřuje svoji pozornost na vytváření tzv. školních projektů - materiálů pro práci učitelů s dětmi na školách. Všechny již připravené publikace a pomůcky byly v průběhu jejich realizace konzultovány s pověřenými pracovníky LČR. Vždy se dbá na to, aby poskytnuté finanční prostředky byly vynaloženy účelně a správně.

Mgr. Eva Dlabolová

Zástupci jednotlivých institucí při podpisu smlouvy

Lesní doprava koňmi - II

V Broumovských stěnách se bez koní neobejdou

(rozhovor s Františkem Geislerem, jedním ze zakladatelů broumovského chovu koní)

O koních v lese příliš rozsáhlá literatura neexistuje. Na žádné škole vás nenaučí, jak se stát dobrým kočím. O to více je uloženo v paměti starých chlapů, kteří přibližují s koňmi v lese celý život. Jenže dobrých kočích jakoby ubývalo. Až pan Jaroslav Váně, správce na LS Broumov, mi poradil, přijedte k nám, tady býval dobrý chov koní a pár chlapů, kteří stáli u jeho zrodu, ještě s koňmi v lese tahá. Tak jsem se rozjel do Křinic, vesničky pod Broumovskými stěnami, popovídat si s panem Františkem Geislerem, který zde se svojí manželkou Zdenou žije již 40 let.

Pan Geisler se svým koněm

Jak jste se dostal ke koním?

Koně mě bavili už od malička a otec pracoval v lese jako lesník. Jak jsem se mohl postavit ke koním, začal jsem chodit do Bělého přiučovat se k panu Šolcovi, který jezdil jako povozník v lese a vozil kulatínu na pilu do Teplic nad Metují. Taky jsme až do roku 1956 měli doma vlastního koně a s tím už jsem tenkrát chodil tahat do lesa. V letech 1956 – 1958 jsem vojančil a po návratu jsme už doma koně neměli. Tak jsem chvíli dělal u Orlického průmyslu a v roce 1962, po svatbě, jsem nastoupil na polesí Hvězda k panu lesnímu Kovářovi. U něj jsem přibližoval nejdříve s jedním a později se dvěma koňmi 17 let, až do roku 1979.

Tedy jste se rozhodli chovat koně?

S tím nápadem přišel ředitel lesního závodu Ing. Kovář, protože v té době byli koně drazí a vyplatilo se je začít chovat. Nakoupili jsme sedm hříbat a jednu klisnu, s kterou jsem ještě jezdil do lesa. Měsíčně jsme museli přiblížit asi 100 m³ dříví. Ale jak se chov rozrůstal, měl jsem na starosti už 17 hříbat, postupně jsem do lesa přestal jezdit a věnoval se jen hříbatům. Celkem vzniklo pět středisek. U mne v Křinicích byli starší koně od dvou do tří let, které jsem podle možností i zaučoval na práci v lese. V době největšího rozmachu střediska zde bylo až 60 koní.

Co jste je musel naučit?

Nejdřív se zacvičovali v zápřahu ve voze a potom s kládou. Nejtěžší bylo couvání, protože kůň není zvyklý couvat a trvá dost dlouho, než se to naučí. Na závěr výcviku museli koně složit zkoušky, které byly spojeny s velkou slávou, s tzv. svodem koní. Někdy se ale koně prodávali nezacvičení, to když nebyl na výcvik čas.

Kdy chov koní skončil?

Po transformaci v roce 1992 chov koní převzala nově vzniklá lesní akciová společnost Broumov, která jej začala postupně omezovat, protože se

přestal vyplácet. Nakonec zbylo středisko v Křinicích a posledních sedm klisen. Ale i ty byly v roce 1997 rozprodány. Tehdy jsem si jednu koupil i s hříbětem, protože bez koní nemůžu být. I když jsem odešel do důchodu, chtěl jsem se dál věnovat koním. A taky jsem se zanedlouho v roce 2000 do lesa vrátil a tahám pro akciovou společnost.

Co vás vedlo k návratu do lesa?

Vždycky jsem byl rád s koňmi v lese. Ale především jsem chtěl udržet koně, potřeboval jsem je uživit a musím splácet dům. Mám dvě klisny, jednu třináctiletou a jednu tříletou, a jednoho hřebečka rok a půl starého. Ta tříletá klisna už tahá v lese a letos v srpnu půjde dělat zkoušky. Hřebečka začnu zaučovat.

Máte nějaké plány do budoucna s chovem koní?

Zájem o dobré koně do lesa je, a tak se nás tady dalo pár dohromady a chceme zase začít chovat koně. Jeden si koupil dobrého osmiletého plemenného hřebece – slezského norika, se kterým budeme letos poprvé zapouštět. Chtěl bych zapustit obě klisny. Ta starší dává moc dobrá hříbata a mladší už má na to věk. Tak snad se ještě dočkám nadějných hříbat.

Může zapuštěná klisna tahat v lese?

Může, ale musí se s ní rozumně, ona se nenechá přetáhnout. Je to pro ni dokonce lepší když tahá až do konce, protože se pak ohřebí sama bez jakékoli pomoci.

Jaký je každodenní život s koňmi?

Základem je koně ráno nakrmit a vyčistit. To znamená, že musím každý den vstávat ve čtyři hodiny a v sedm vyjízdim do lesa. V poledne zase asi tak jednu hodinu krmím. Rozdělám si k tomu malý oheň – v zimě, aby bylo teplo, v létě, aby kouř od koní odháněl mouchy. Kolem třetí hodiny ježu z lesa a mezi čtvrtou a pátou se vracím domů. Ráno koně dostávají oves nebo melasu, to je oves s otrubama, a v poledne kvalitní seno. Tak jezdím od pondělka do pátku.

Máte nějaké hospodářství?

Pronajal jsem si od Pozemkového fondu asi tři hektary, abych si vypěstoval oves a usušil seno. Něco mám pronajaté také od lidí z vesnice. Jsou rádi, že se jim o to starám. Tady na Broumovsku je teď těžké živobytí a lidé, kteří tu zůstali, se musí hodně starat, aby se uživil. Ani nemám traktor a tak pole musí zorat koně.

Háky používané při přibližování

pokračování ze str. 13: „Lesní doprava koňmi“

Kladka usnadňovala přibližování z roklí

Když jste měl dva koně, střídali jste je?

Když bylo slabší dřevko, tak jeden kůň stál a po dvou hodinách jsem je střídal. Při silnějším dřevku jsem zapřahal oba. Ale dnešní kočové už s párem tahají málo.

Jak dlouho může kůň tahat v lese?

Kůň, který pracuje denně v lese, vydrží asi 10 – 12 let, pak většinou dostane revma a zchromne, nebo se utáhá a ztratí výkon. Ale teď je doba, že koně nevydrží ani těch 10 let, protože se tahá samé syrové dřevko, které je těžké. Při dobrém zacházení ale vydrží i 20 let.

Máte nějakou svoji normu, kolik musíte denně přiblížit, abyste si vydělal na sebe i na koně?

Nemám normu, co vytažím, to vytažím, nejsem na tom tak závislý, ale ve slabším dřevku tak těch 10 m³ a v silnějším 15 někdy i 20 m³ denně v rozumném tempu přiblížím.

Zahynul vám v lese kůň?

Přišel jsem v lese o valacha. Prošlápl díru mezi skalami, převrátil se a spadl dolů, přimáčknul se ke skále a zadusil se. Než jsem posháněl lidi, tak bylo už pozdě.

Broumovské stěny jsou pověstné svými roklimi. Jak jste z nich tahali dřevko?

Většinou jsme v roklích přibližovali tak, že koně stáli na kraji rokle a pomocí dlouhého lana a dvou kladek upevněných na stromě vytáhli kládu proti svahu k cestě. Někdy musel být ještě jeden kůň dole v roklí a přibližovat dřevko ke hraně svahu. Takhle se přibližovalo většinou na vzdálenost 50 m. Od cesty už tahal traktor. Tento způsob by se dal používat ještě i dnes, ale nejsou kočové, kteří by měli zájem se to naučit.

Používali jste nějaké technické pomůcky, které vám usnadňovaly práci nebo šetřily koně?

Kromě kladek v roklích jsem ve stráních místo klasických řetězových úvazků používal ocelové háky, které byly moc dobré, protože v případě nebezpečí se kláda z nich vytrhla a nevzala koně s sebou. Kdybych je neměl, byl by kůň zabítý. Několikrát mi tímto způsobem koně také zachránili život. Háky byly dobré i proto, že jsem je nemusel zapínat a jejich zatlučení bylo rychlejší. Jiné pomůcky jsme nepoužívali.

S koňmi souvisí také sedlářina, výroba postrojů. Jak si obstaráváte tuto výbavu?

Sedlářské práce si dělám sám. Ohlávky si šiji úplně nové, chomout, když se mi roztrhne, si musím opravit opět sám. Taky si tím přivydělávám – prodávám nebo opravuji lidem ohlávky, opratě, podhříbetníky, podušky a další součásti. Důležitá je i péče o postroj. Té se věnuji vždycky v sobotu. Postroje

musejí být pěkně naolejované, protože jinak by nasádky vodou a byly příliš těžké. Bez namazaných postrojů se nedá s koňmi pracovat.

K všestranné péči o koně patří i kování koní. Vy si koně sám i okováváte?

Když si v lese kůň utrhne podkovu a nemůže čekat na kováře, tak jsem nucen si ji přibít sám, mám doma i výheň. Na středisku jsem koval všechny koně, ale teď jen, když není zbylí. Máme tady kováře, který objíždí okolí v okolí a tak mu stačí zavolat a on přijede. U koní se musí překovávat každých šest týdnů.

Ocitl jste se někdy v lese v nebezpečí života?

Jednou jsem tahal kládu nahoru po svahu a ona se mi nakulila na nohy, povalila mne do dolíku a zastavila se mi až u hlavy. Kdyby se koně lekli a nepodrželi ji, tak mi rozmačkala hlavu. Takhle jsem se mohl dovolat pomoci a otec s jedním dřevorubcem mě z pod té klády dostali. Tak koním vděčím za život.

Pozná kůň špatné zacházení?

Kůň pozná, jak se s ním zachází a taky to vrátí zpátky. Jednou mě poslali, abych ze Studený Vody přivedl do Křinic klisnu, která měla natržený jazyk. Ta klisna byla tak zlá, že k sobě nikoho nepustila. Dva dny nedostala zrát a když se mi jí povedlo nakrmit, šla se mnou jako beránek. Ona nebyla špatná, tahala dobře, měla strašnou sílu, ale nesměl jí nikdo ublížit. Jak jí někdo ublížil, tak byla zlá. A pamatovala si moc dobře, jak se s ní zacházelo. Já nepotřebuji bič na koně a poslouchají mě na slovo.

Jak vidíte perspektivu vašeho řemesla do budoucna? Objevují se tady nějaké mladší kočové?

Z bývalých kolegů ze střediska chovu koní tady nezůstal téměř nikdo, pouze pan Dolák. Z mladších tu není nikdo, všichni utíkají z lesa pryč, protože je v něm moc těžké práce. Kdyby někdo za mnou přišel, že by chtěl tahat s koňmi v lese, rád ho to naučím, něco by ode mne odkoukal. Ale takový tu bohužel není žádný.

Děkuji za rozhovor, Jan Řezáč

SPOLEČENSKÁ RUBRIKA

V měsíci březnu 2001 oslaví významná jubilea tyto pracovníci LČR:

50 padesátiny:

1. 3.	Ing. Jan Štambera	LS Náměšř nad Oslavou
9. 3.	Jana Mauricová	LZ Boubín
29. 3.	Jarmila Švíková	LS Železná Ruda
31. 3.	Josef Bureš	LS Mělník
31. 3.	Jaroslav Rašín	LS Ještěd

60 šedesátiny:

4. 3.	Ing. František Svoboda	LS Frýdlant
5. 3.	RNDr. Josef Nálevka, CSc.	Ř LČR
5. 3.	Ludvík Maceček	LZ Kladská
6. 3.	Ing. František Chaloupka	OI Teplice
8. 3.	Ing. Jiří Emer	OI Plzeň
8. 3.	Vlastislav Kubelka	OST Teplice

Všem jubilantům blahopřejeme a přejeme jim hodně zdraví a spokojenosti.

Lesnický ples v Hradci Králové již popáté

Lesníci z celé republiky se sjeli na téměř jubilejní 5. reprezentační ples státního podniku Lesy České republiky, který se konal 20. ledna v Hradci Králové. Ples tradičně zahájili trubači z LS Javorník. Celým večerem provázel hosty takřka „domácí“ moderátor pan Eduard Hruběš. V úvodním slovu generální ředitel Ing. Jiří Oliva přivítal jménem ředitelství podniku všechny přítomné a představil významné hosty. Pozvání na ples přijali: Ing. Jan Fenc - ministr zemědělství, Ing. Pavel Rybníček - náměstek ministra zemědělství, Ing. Jaromír Vašíček, CSc. - ředitel odboru Mze, Ing. Pavel Bradík - hejtmán Královéhradeckého kraje, Ing. Oldřich Vlasák - primátor Hradce Králové, Prof. Ing. Vladimír Šimanov, CSc. - děkan Lesnické a dřevařské fakulty MZLU v Brně, Prof. Ing. Josef Gross, CSc. - děkan Lesnické fakulty ČZU v Praze, Prof. Ing. Jan Hron, DrSc. - děkan Provozní ekonomické fakulty ČZU v Praze, Ing. Jan Uher - ředitel Vojenských lesů a statků, s. p., Ing. Ivan Žlábek - ředitel Národního parku Šumava, RNDr. František Pelc - ředitel SCHKO ČR, Ing. Jaroslav Palas - poslanec, RNDr. Libor Ambrozek - poslanec, Ing. Josef Mandík - poslanec, MUDr. Ladislav Svoboda - senátor.

Na parket pozvali hosty svým předtančením vicemistři v zahajování plesů Taneční klub Česká Lípy. Příjemnou atmosféru vytvářela svým vystoupením řada umělců, mezi nimi ve Velkém sále Taneční orchestr Ladislava Bareše, Leona Machálková, Pavel Bobek, Lída Nopová a Miloš Nop. V Malém sále hrála k tanci celý večer Staropražská kapela a skupina Compact. Jímavou náladu podbarvila Címbalová muzika Kasanica a country zahrála skupina Duha. Protože při tanci vyhládně, mohli se všichni ve foyer či v jídelním sále posilnit zvěřinovými specialitami a mnoha jinými lahůdkami, případně si vybrat z přepestře nabídky nápojů.

Jako každoročně i letos byla připravena mimořádně bohatá tombola, do níž přispělo na 25 sponzorů. První cenu věnovala Cestovní kancelář Fischer, a to letecký zájezd pro dvě osoby na Mallorcu, druhou cenu pak Radiomobil - provozovatel sítě mobilních telefonů Paegas. Na lístky se tvořily dlouhé fronty a velmi brzy se vyprodaly. Všem, kteří nám přispěli, mnohokrát děkujeme. Poděkování posílají i za děti z Dětského domova v Nechanicích, jimž je celý výtěžek tomboly (23 000 Kč) věnován.

Organizace plesu byla natolik bezchybná, že drobné improvizace nemohl obyčejný návštěvník ani postřehnout. Neformální atmosféru plesu podtrhla dobrá nálada pozvaných hostů, kteří se přes své pracovní vyčerpání zdrželi déle, včetně pana ministra, a zkusili své taneční umění na parketu. Nás organizátoři spokojenost hostů zavazuje především, proto vás již nyní co nejsrdečněji zveme na 6. lesnický ples v Hradci Králové. Těšíme se 19. ledna 2002 na shledanou.

Redakce

Oznámení

❖ **SOU lesnické, OU a U Abertamy** pořádá ve dnech 29. – 31. 5. 2001 Mistrovství ČR žáků lesnických učilišť a ISS v práci s motorovou pilou Kontakt: Rudolf Kokrhel tel.: 0164/892 292, fax: 0164/892 291

❖ **Oznámení pro absolventy VŠZ LF v Brně**, kteří ukončili studium v únoru 1981:

Vážení spolužáci, Setkání absolventů po 20 letech se koná dne 28. dubna 2001 v obci Ochoz u Brna, chata Říčky (na stejném místě jako minule). Bližší informace podá: Ing. Oldřiška Pánková, Lesní správa LČR Frýdlant v Čechách, tel.: 0427/312 711 – 14

❖ **Stálý organizační výbor** pro přípravu Mistrovství České republiky v práci s motorovou pilou oznamuje, že zájemci o účast na kvalifikačních soutěžích pro Mistrovství ČR v roce 2002 – DŘEVORUBEC 2002 – mohou zaslat přihlášky v termínu do 31. března 2001

na adresu: Institut výchovy a vzdělávání Mze, Úsek lesního hospodářství, Hodějovského 1654, 256 32 Benešov u Prahy.

Kontaktní osoba: paní Nováková – tel.: 0301/723 631, fax: 0301/723 692. Místo a termín konání kvalifikačních soutěží budou přihlášeným spolu s dalšími podrobnostmi písemně sděleny v termínu do 30. dubna 2001. Výše startovního činí 5000 Kč.

❖ **Střední lesnická škola, Žižkov 345, 364 52 Žlutice**, vypisuje výběrové řízení na místa učitelů odborných předmětů s nástupem od 1. 9. 2001. Požadujeme vysokoškolské vzdělání na lesnické fakultě a zájem o předměty Ochrana lesa, Lesní těžba, Hospodářská úprava lesa, Ekonomika. Praxe v lesním hospodářství a jazykové znalosti vítány, ale nejsou podmínkou. Písemné nabídky zasílejte do 10. 4. 2001 na adresu školy nebo na e-mail: sls@atlas.cz; bližší informace na tel.: 0169/393 167.

Nové odborné publikace a knihy z oboru lesnictví a příbuzných oborů

Venkovské sídlo a krajina v územním plánování (díl druhý)

(na pomoc pořizovatelům a zpracovatelům územních plánů obcí a urbanistických studií)

Po obsahové i technické stránce navazuje 2. díl na 1. díl, vydaný v roce 1999. Oba díly publikace by měly být komplexní pomůckou pro pořizování územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů a čtenář by měl mít po jejich přečtení přehled o tom, co a jak je především třeba řešit v územních plánech, jaká je základní legislativa, měl by rozumět základním pojmům a na příkladech z praxe by si měl problematiku osvojit.

Vyd. Společnost pro územní plánování, urbanismus a životní prostředí, Praha, 2000

(zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK)

100 let ochrany přírody a krajiny na Podblanicku Václav Kovařík a Pavel Pešout

Autoři byli ve své práci motivováni potřebou zaznamenat trvalejším způsobem jména a práci amatérských i profesionálních ochránců přírody. Publikace neobsahuje podrobnější popis přírodních poměrů či zvlášť chráněných území.

Vyd. Podblanické ekocentrum ČSOP, Vlašim, a Muzeum okresu Benešov, Vlašim, 2000

(darováno technické knihovně LČR HK)

Minerály České republiky – Stručný přehled

Jan H. Bernard

Knihy podává stručný popis nejvýznamnějších minerálů a jejich lokalit v České republice, zejména čtených nových nálezů z období posledních 20 let. Autor třídí naleziště minerálů do pěti hlavních genetických skupin. V každé skupině pak nově řadí k primárním minerálům i minerály druhotné a produkty jejich zvětvování. V závěru je připomen seznam minerálů, které byly poprvé popsány na území ČR, a seznam minerálů, jejichž pojmenování je odvozeno od jmen mineralogů a jiných badatelů působících na území ČR. Kniha je doplněna rejstříkem lokalit, seznamem nejdůležitější mineralogické literatury a několika barevnými fotografiemi vybraných minerálů.

Vyd. Academia, Praha, 2000

(zakoupeno u vydavatele pro technickou knihovnu LČR HK)

Počasi

(z australského vydání The Nature Company Guides Weather z roku 1996)

William J. Burroughs, Bob Crowder, Ted Robertson, Eleanor Vallier-Talbotová, Richard Whitaker a John Zillman

Knihy rozebírá globální charakter a vlivy počasí, ale i podrobnosti, jak posoudit jeho působení na naše bezprostřední okolí.

Vyd. nakladatelství Václav Svajtko Co., Praha, 1999, v edici Cesty za poznáním

(zakoupeno v síti knihkupců pro technickou knihovnu LČR HK)

Vzpomínky starého hajného

Josef Svachna

Veselé historky většinou z lesního prostředí z pera významného řídicího pracovníka lesního hospodářství v západočeském regionu.

Vyd. Josef Svachna, Plzeň, 1995

(darováno technické knihovně LČR HK)